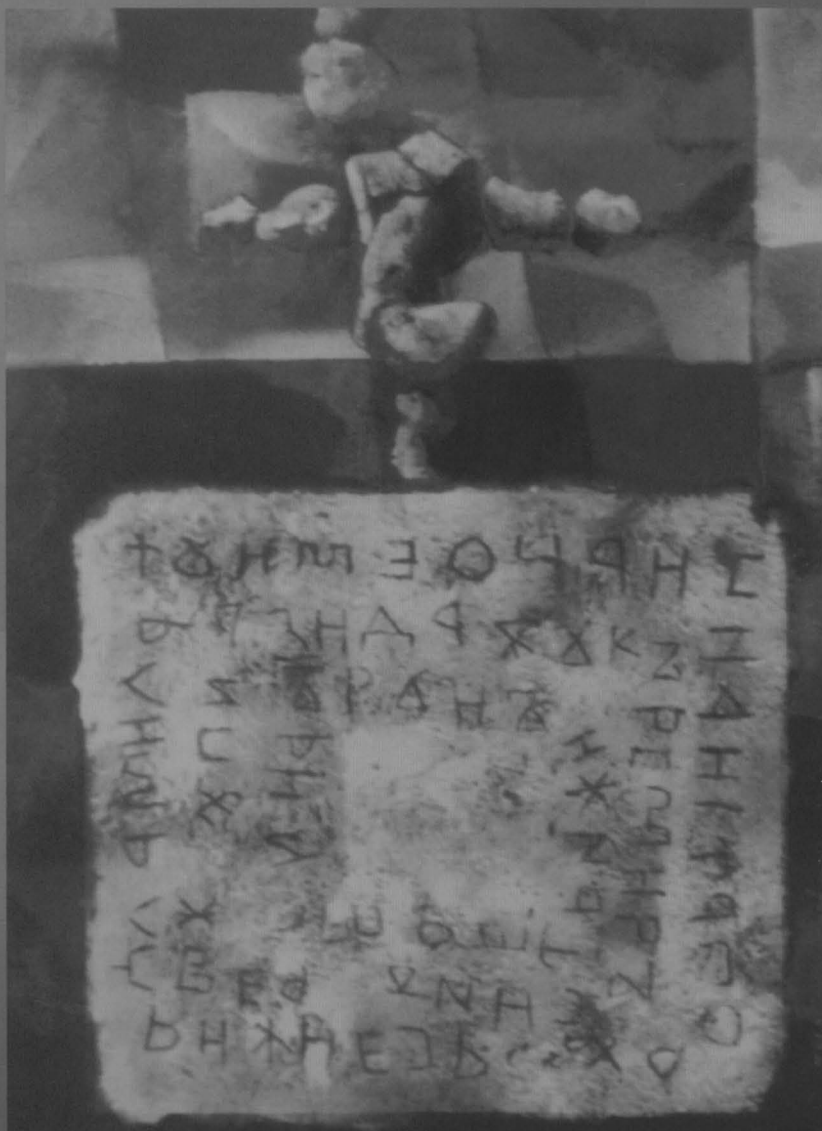

RAD

PEDAGOGIJA, OBRAZOVANJE I NASTAVA

svezak

2.

Nakladnik

Fakultet prirodnoslovno-matematičkih
i odgojnih znanosti
Sveučilišta u Mostaru

Za nakladnika

prof. dr. sc. Mario Vasilj

Recenzenti

prof. dr. sc. Svetozar Dundžerski
prof. dr. sc. Maja Ljubetić
prof. dr. sc. Branko Rafajac

Urednici

Neven Hrvatić
Anita Lukenda
Slavica Pavlović
Vedrana Spajić-Vrkaš
Mario Vasilj

Lektor

Ivan Baković, prof.

Korica

Humačka ploča, rad akademskog slikara
Krešimira Ledića

Grafička priprema i tisak

Print Team

CIP- Katalogizacija u publikaciji
Nacionalna i univerzitetska biblioteka
Bosne i Hercegovine, Sarajevo

37(063)(082)

MEĐUNARODNA konferencija Pedagogija, odgoj i
nastava (2 ; 2013 ; Mostar)

Pedagogija, obrazovanje i nastava : zbornik
radova.- Mostar : Sveučilište, Fakultet
prirodnoslovno-matematičkih i odgojnih znanosti, 2014.- 389
str. : graf. prikazi ; 24 cm

"Drugü međunarodnu znanstvenu konferenciju
Pedagogija, ... u Mostaru od 21. do 23. ožujka
2013. godine."--> predgovor.- Bibliografija i
bilješke uz tekst

ISBN 978-9958-16-023-3

COBISS.BH-ID 21263110

Funkcije vrednovanja i samovrednovanja u osiguranju kvaliteta rada škole

Dr. sc. **Radmila Nikolić**, red. prof.

Dr. sc. **Jelena Stamatović**
Učiteljski fakultet u Užicu

Sažetak

Osnovnu funkciju sistema kvaliteta u obrazovanju čine procesi, organizacija i procedure koje osiguravaju kvalitet i upravljanje kvalitetom. Savremeni pristup istraživanja kvaliteta rada škole ukazuju da školu treba posmatrati kao složen sistem koji deluje na više nivoa – od društvenog konteksta u kome škola funkcioniše, preko škole kao organizacije, organa upravljanja, nivoa razreda, odeljenja, zaposleni u školi, učenici, njihovi međusobni odnosi koji se zasnivaju na dinamičkom funkcionisanju i usmereni su na ishode obrazovanja. U odnosu na to, u radu se razmatraju načini osiguranja kvaliteta rada škole, odnosno procesi vrednovanja i samovrednovanja. Pedagoški pristup ovim procesima ukazuje na funkcije samovrednovanja rada škole naglašavajući njihovu međusobnu povezanost i razvojnu funkciju kao osnovnu.

Glavne reči: kvalitet rada škole, osiguranje kvaliteta, proces vrednovanja i samovrednovanja.

1. Kvalitet rada škole

Obrazovanje je složen proces i ta složenost usmerava pitanje određenja kvaliteta u obrazovanju. Česta dilema koja se može uočiti među autorima je kvalitet u čemu i kvalitet za koga. Najčešće se ističe da kvalitet ne može biti usmeren samo na jedan deo obrazovanja, odnosno na aspekte koji su rezultat, već i na sve one komponente koje čine obrazovni proces.

Ako se pođe od najšireg pristupa kvalitetu obrazovanja kao atributu filozofije života, sa tog aspekta se može konstatovati da je u svakom obrazovnom sistemu neophodno težiti ostvarenju njegovog kvaliteta u skladu sa postavljenim normama i standardima koji odgovaraju kontekstu realizacije tog obrazovnog sistema. Zahtevi kvaliteta moraju se usmeravati na sve komponente obrazovanja, što određuje multidimenzionalnost ovog pojma i njegovog sadržaja. Obrazovanje određuje komponente i različite dimenzije kvaliteta, pa se može govoriti o kvalitetu obrazovnog procesa u celini, kvalitetu obrazovnih ustanova, kvalitetu rada nastavnika, kvalitetu nastavnog časa i slično. Kvalitet se shvata kao proces, jer to nije stanje, već dinamičan proces usmeren razvoju. Teži se da jednom postignuti nivo kvaliteta biva prevaziđen uz napore za poboljšanje obrazovnog procesa, tako da u obrazovanju i učenju nema završnog kvaliteta, zato što taj proces uvek može biti bolji (Savićević, 1996, str. 327). Osnovu funkcionisanja sistema kvaliteta čine procesi, organizacija i procedure koje osiguravaju kvalitet i upravljanje kvalitetom u obrazovanju.

Savremeni pristupi istraživanja kvaliteta rada škole ukazuju da školu treba posmatrati kao složen sistem koji deluje na više nivoa. Složenost škole kao ustanove za realizaciju vaspitno-obrazovnog procesa podrazumeva osnovne komponente na kojima se temelji taj proces. Konstitutivne komponente škole su: učenici, nastavnici, programi (sadržaj i aktivnosti, kurikulumi, organizacione forme), prostorni uslovi i vremenska dimenzija (Trnavac, 2004, str. 35). Kvalitetno funkcionisanje škole podrazumeva ostvarivanje kvaliteta kroz sve pomenute komponente.

